

Eerste concept raadsprogramma 2026-2030

Versie 10 april 2026

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING.....	3
1. BESTUUR EN DIENSTVERLENING IN ETTEN-LEUR	4
WAT HOUDEN WE VAST?	4
WAAR ZETTEN WE DE KOMENDE RAADSPERIODE OP IN?	4
HOE VOLGEN WE DE ONTWIKKELING?.....	5
2. SAMEN LEVEN IN ETTEN-LEUR.....	7
WAT HOUDEN WE VAST?	7
WAAR ZETTEN WE DE KOMENDE RAADSPERIODE OP IN?	8
HOE VOLGEN WE DE ONTWIKKELING?.....	9
3. WONEN EN VERPLAATSEN IN ETTEN-LEUR	11
WAT HOUDEN WE VAST?	11
WAAR ZETTEN WE DE KOMENDE RAADSPERIODE OP IN?	12
HOE VOLGEN WE DE ONTWIKKELING?.....	13
4. ECONOMIE EN WERKEN IN ETTEN-LEUR	14
WAT HOUDEN WE VAST?	14
WAAR ZETTEN WE DE KOMENDE RAADSPERIODE OP IN?	15
HOE VOLGEN WE DE ONTWIKKELING?.....	16
5. DUURZAAM DENKEN EN DOEN IN ETTEN-LEUR	17
WAT HOUDEN WE VAST?	17
WAAR ZETTEN WE DE KOMENDE RAADSPERIODE OP IN?	18
ONDERWERP VOOR DEBAT	18
HOE VOLGEN WE DE ONTWIKKELING?.....	19

Inleiding

Nog te schrijven na de participatie.

Ingrediënten:

- Korte omschrijving proces van totstandkoming
- Omschrijving wat een raadsprogramma is en hoe verder
- Leeswijzer
- Uitleg indicatoren

1. Bestuur en dienstverlening in Etten-Leur

Wat houden we vast?

Binnen dit programma bouwen we voort op een koers die draait om vertrouwen, veiligheid en nabijheid. We zetten de menselijke maat centraal in ons handelen. In beleid, in besluiten en in de manier waarop de gemeente inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners benadert. We blijven streven naar een gemeente die betaalbaar en servicegericht is, zonder onnodige drempels en procedures. Dat betekent dat we ruimte willen laten voor maatwerk, zodat mensen zich gezien en serieus genomen voelen. Veiligheid zien we daarbij als een fundamentele voorwaarde: een veilige leefomgeving, goede voorzieningen en een overheid die voorbereid is op verstoringen en crisis.

De raad houdt vast aan een open en actieve relatie met de samenleving. We blijven investeren in goede communicatie, zowel persoonlijk als digitaal. Inwoners moeten weten waar de gemeente voor staat, wat de raad besluit en waarom. Dat vraagt om duidelijke uitleg, ook als besluiten lastig zijn of niet iedereen tevreden stellen. We vinden persoonlijk contact belangrijk. We zoeken inwoners op in de wijken om hun ideeën, zorgen en initiatieven op te halen en versterken zo overheidsparticipatie. Initiatieven uit de samenleving krijgen de ruimte en ondersteuning die ze verdienen.

We willen een transparante en betrouwbare overheid zijn. Inwoners moeten kunnen begrijpen hoe besluiten tot stand komen en wie waarvoor verantwoordelijk is. In regionale samenwerking blijven we actief en constructief, met oog voor de belangen van Etten-Leur en haar inwoners.

Waar zetten we de komende raadsperiode op in?

De komende jaren staan we voor de opgave om deze koers vast te houden in een veranderende en soms onrustige context. Het vertrouwen in overheid staat onder druk. Polarisatie, desinformatie en toenemende verwachtingen van de overheid vragen om duidelijke keuzes en goede uitleg. Dit vraagt van ons

Werken in uitvoering

Dienstverlening

- Inzet op maatwerk, duidelijke communicatie en een persoonlijke benadering in onze dienstverlening;
- Ondersteuning minder digitaal vaardige inwoners.

Digitalisering

- Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS);
- Regionaal strategisch informatiebeleidsplan;
- Strategisch beleid informatiebeveiliging en privacy.

Participatie en communicatie

- Het verhaal van Etten-Leur om de gemeente te promoten;
- Uitvoering Routeplanner Participatie en Communicatie;
- Raadscommunicatieplan om inwoners beter te informeren over en te betrekken bij activiteiten van de gemeenteraad;
- Inzet op heldere taal.

Regionale samenwerking

- Formele samenwerkingsvorm op het gebied van informatievoorziening met de gemeenten Moerdijk en Tholen en het Werkplein;
- Ontwikkeling van de samenwerking Regio De Baronie waarmee we de positie binnen de SRBT-regio versterken.

Openbare orde en veiligheid

- Uitvoering huidige veiligheidsbeleid/programma (2025).

Weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau

- Weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau volgens de handreiking van de VNG (zie ook hieronder bij uitdagingen).

om richting te geven, consistent te zijn en steeds het gesprek met inwoners, ondernemers en andere partners aan te gaan, ook als besluiten moeilijk liggen.

Op het gebied van Veiligheid is het continueren en intensiveren van een integrale aanpak en samenwerking met alle relevante partners, zoals vastgelegd in het Veiligheidsprogramma 'Verder samen voor veiligheid' noodzakelijk. Zowel op het gebied van fysieke veiligheid als op het gebied van sociale veiligheid zijn extra inspanningen nodig. We verwachten hiertoe concrete voorstellen zowel op het gebied van preventie als op het gebied van handhaving. Niet alleen in de openbare ruimte maar ook in de thuissituatie moeten mensen zich veilig voelen. Door in te zetten op vroegsignalering en het direct oppakken van deze signalen willen we de veiligheid verbeteren. Een noodzakelijke randvoorwaarde hierbij is een goede informatiepositie op basis van data.

Digitalisering en nieuwe technologie ontwikkelen zich snel en raken direct aan de manier waarop inwoners de gemeente ervaren. De uitdaging voor de raad is om kaders te stellen voor een goede balans tussen digitale dienstverlening en de menselijke maat. Slim gebruik van data en technologie kan helpen bij betere besluiten en dienstverlening, maar vraagt ook om duidelijke grenzen rond privacy, veiligheid en ethiek.

Participatie en communicatie vraagt blijvende aandacht. Inwoners willen eerder en beter betrokken worden en merken dat hun inbreng ertoe doet. De inwoners vragen om een gemeente die goed luistert. Wij staan voor de opgave om betrokkenheid van inwoners te versterken en hun expertise te gebruiken, om helder te zijn in wat mensen van ons mogen verwachten en om open te staan voor initiatieven van inwoners, ondernemers en andere partners. Onze manier van werken volgens de Routeplanner participatie en het wijkgericht werken willen we daarom verder verbeteren. Communicatie met inwoners is tijdig, menselijk, duidelijk en in heldere taal. Ook over taken die verbonden partijen voor ons uitvoeren communiceren we duidelijk en in heldere taal.

Ook de weerbaarheid van de gemeente en de samenleving vraagt om initiatieven vanuit de gemeente. Geopolitieke spanningen, ondermijning en kwetsbaarheid van vitale voorzieningen maken duidelijk dat voorbereiding nodig is. De raad heeft hierin een kaderstellende rol, met aandacht voor samenwerking in de regio en met maatschappelijke partners.

Tot slot staan we voor keuzes in een context van schaarste. Vergrijzing, personeelstekorten en stijgende kosten zetten druk op de organisatie en de uitvoering. Dat vraagt van de raad om prioriteiten te stellen, ambities te wegen en ruimte te houden om bij te sturen. Daarin hebben we aandacht voor het samenspel tussen raad, college en organisatie.

Hoe volgen we de ontwikkeling?

Vertrouwen in de lokale overheid

- Vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd

Score Etten-Leur 2025: 47% (heel) veel vertrouwen in de gemeente (vergelijkbare gemeenten: 35%)

Score Etten-Leur 2023: 41% (heel) veel vertrouwen in de gemeente (vergelijkbare gemeenten: 31%)

bron: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/viewer>

- De gemeente doet wat ze zegt

Score Etten-Leur 2025: 36% (helemaal) mee eens (vergelijkbare gemeenten: 28%)
Score Etten-Leur 2023: 33% (helemaal) mee eens (vergelijkbare gemeenten: 25%)
bron: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/burgerpeiling>

Participatie en communicatie

- Luisteren naar inwoners

Score Etten-Leur 2025: 29% (helemaal) eens (landelijk: 28%)
Score Etten-Leur 2023: 30% (vergelijkbare gemeenten: 27%)
bron: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/burgerpeiling>

- Samenwerking met inwoners

Score Etten-Leur 2025: 5,79 (vergelijkbare gemeenten: 6,04)
Score Etten-Leur 2023: 5,70 (vergelijkbare gemeenten: 6,08)
bron: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/burgerpeiling>

- Communicatie en voorlichting

Score Etten-Leur 2025: 6,11 (vergelijkbare gemeenten: 6,41)
Score Etten-Leur 2023: 5,99 (vergelijkbare gemeenten: 6,36)
bron: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/burgerpeiling>

- De gemeente gebruikt duidelijke taal

Score Etten-Leur 2025: 70% (helemaal) eens (vergelijkbare gemeenten: 69%)
Score Etten-Leur 2023: 61% (helemaal) eens (vergelijkbare gemeenten: 64%)
bron: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/Klantbeleving>

Dienstverlening en menselijke maat

- Waardering directe dienstverlening

Score Etten-Leur 2025: 6,6 (vergelijkbare gemeenten: 6,74)
Score Etten-Leur 2023: 6,55 (vergelijkbare gemeenten: 6,67)
bron: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/Klantbeleving>

- Waardering dienstverlening met menselijke maat

Twee van de elementen van menselijk maat zijn:

- De gemeente verraste mij aangenaam met de service die hij/zij verleende.

Scores Etten-Leur 2025: 51% (helemaal) eens (vergelijkbare gemeenten: 45%)
bron: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/Klantbeleving>

- De medewerker was voldoende deskundig

Scores Etten-Leur 2025: 51% (helemaal) eens (vergelijkbare gemeenten: 45%)
bron: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/Klantbeleving>

Alle elementen van menselijke maat zijn terug te vinden in het rapport van de [burgerpeiling](#).

2. Samen leven in Etten-Leur

Wat houden we vast?

Wij blijven bouwen aan een Etten-Leur waar iedereen mee kan doen en zich veilig, gezien en welkom voelt. Een gemeente waarin kansen eerlijk worden verdeeld en waar iedereen ruimte krijgt om hun leven naar eigen inzicht vorm te geven. We kiezen nadrukkelijk voor een sterke sociale basis, dichtbij huis, met voorzieningen die toegankelijk en betaalbaar zijn voor iedereen die ze nodig heeft.

We hanteren een integrale benadering waarbij de inzet van de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet integraal worden gezien. Dit doen we vanuit één aanspreekpunt voor inwoners.

We houden vast aan een inclusief sociaal beleid, voor alle doelgroepen, dat uitgaat van de kracht en het perspectief van inwoners. We denken niet vanuit systemen, maar vanuit het dagelijks leven van onze inwoners. Voorkomen is beter dan genezen, dus we hebben aandacht voor preventie, vroeg signaleren en ondersteuning op maat. Problemen worden zo niet onnodig groot. Wanneer zorg of hulp nodig is, zorgen we dat deze dichtbij, begrijpelijk en van goede kwaliteit is.

Goede voorzieningen vormen de ruggengraat van het sociale leven in Etten-Leur. Sport, cultuur, recreatie en ontmoeting dragen bij aan gezondheid, verbondenheid en welzijn. Verenigingen en maatschappelijke organisaties spelen hierin een onmisbare rol. Vrijwilligers zijn daarin van grote waarde. We ondersteunen hen, versterken hun eigen kracht en stimuleren samenwerking, zodat zij hun betekenis voor de gemeenschap kunnen blijven waarmaken.

We zetten de ingezette lijn voort om inwoners zoveel mogelijk regie te geven over hun eigen leven. Of het nu

Onderwijs en jeugd

- Normalisering bewerkstelligen in de Jeugdzorg;
- Oprichten Gemeenschappelijke Regeling Jeugdzorg West-Brabant-West;
- Regiovisie Jeugdzorg 2026-2030 en lokale paragraaf;
- Binnen jeugdzorg op weg naar 0 gesloten plaatsen;
- Doorontwikkelplan Jeugd/Onderwijs 2026-2030;
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP);
- Lokale onderwijsagenda 2023-2027;
- Evenementen/activiteiten voor jeugd van 12 – 17 jaar;
- Versterken jongerenparticipatie, jong ondernemerschap en talentontwikkeling;
- Regionaal plan van aanpak laaggeletterdheid

Jeugdzorg en Wmo

- Maatregelen Jeugdzorg en Wmo naar aanleiding van HHM-onderzoek;
- Onderzoek verbreding Wmo samenwerking van De6 naar De9;
- Integrale vraagbenadering binnen toegangen CJG, Wmo-loket en Werkplein
- Project vorming Stevig Lokaal Team.

Zorg en welzijn

- Door ontwikkelen en uitbreiden van zorgzame buurten;
- Uitvoeringsplan dementievriendelijke gemeente;
- Meerjarenplan één tegen eenzaamheid (inclusief Join Us);
- Versterking en waardering mantelzorgondersteuning;
- Jaarlijks actieplan Samen Gezond Leven Etten-Leur
- Jaarplan Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)/Integraal Zorgakkoord (IZA) en GALA/IZA en Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord (AZWA);
- Lokale aanpak suicidepreventie samen met partners;
- Actieplan voor versterking van anti-discriminatie;
- Uitvoeringsplan maatschappelijke accommodaties;
- Haansberg: tijdelijk en permanent Kindcentrum, wijkgebouw, gezondheidscentrum, spelen en bewegen en een gezonde leefomgeving;
- Herijking Algemene subsidieverordening en beleidsregels;
- Project transitie lange termijn opvang Oekraïense ontheemden.

Werk en inkomen

- Implementatie eerste fase Participatiewet in balans;
- Door ontwikkeling van de ketensamenwerking;
- Armoedepact om financiële weerbaarheid te versterken;
- Uitvoeringsplan schuldhulpverlening;
- Uitvoeringsplan armoede beleidsplan.

Cultuur, sport en recreatie

- Verbeterplan Nobelaer;
- Uitvoeringsplan Sportvisie;
- Uitvoeren beleidsplan spelen en bewegen.

gaat om opgroeien, werken, rondkomen of ouder worden: we willen dat mensen hun talenten kunnen ontwikkelen en benutten. Positieve gezondheid is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Niet de beperking, maar wat iemand wél kan en wil, staat centraal. Het vangnet van de overheid is er voor mensen die het niet zelf of samen met anderen redden.

We houden vast aan een menselijke maat in werk en inkomen en behouden de huidige regelingen voor armoedebestrijding en laagdrempelige schuldhulpverlening. De bestaande minimaregelingen zijn beschikbaar voor de mensen die dit nodig hebben.

Waar zetten we de komende raadsperiode op in?

De komende jaren vragen om keuzes om het sociale leven in Etten-Leur toekomstbestendig en betaalbaar te houden. We zien dat de druk op onderwijs, zorg en ondersteuning toeneemt, terwijl we willen vasthouden aan onze ambitie om voorzieningen en de kwaliteit van onze kerntaken op peil te houden. We zetten in op inclusieve voorzieningen die voor alle doelgroepen toegankelijk en bereikbaar zijn, met specifieke aandacht voor jongeren, ouderen en mensen met een beperking.

Binnen ons (inclusieve) beleid krijgen jongeren en senioren bijzondere aandacht. In het jeugd- en onderwijsdomein ligt de uitdaging in het versterken van het gewone leven van kinderen en jongeren. We willen dat zij kunnen opgroeien in een gezonde en veilige omgeving, met passend onderwijs en tijdige ondersteuning wanneer dat nodig is. Verdere vernieuwing van de onderwijsagenda en een goede verbinding tussen onderwijs, jeugd en zorg helpen daarbij. Normaliseren en preventie blijven leidend. Met als doel om het aantal jeugdigen in de jeugdzorg te verminderen en het aantal jeugdigen in een gesloten plaatsing naar 0 te krijgen.

De zorg voor volwassenen en ouderen stelt ons ook voor keuzes. We worden ouder als samenleving en steeds meer mensen wonen langer zelfstandig. Dit vraagt om zorg die toegankelijk is en dichtbij, gecombineerd met sterke, zorgzame buurten waar mensen naar elkaar omzien. We blijven investeren in preventie, ondersteuning van mantelzorgers en het versterken van informele netwerken, zonder professionele zorg uit het oog te verliezen.

Het op orde houden van onze kerntaken, zoals jeugdzorg en Wmo, blijft een duidelijke verantwoordelijkheid van de gemeente. We willen deze stelsels betaalbaar en uitvoerbaar houden, zonder grote bezuinigingen die de toegankelijkheid of kwaliteit van zorg aantasten. Hierbij wordt zo veel als mogelijk ingezet op vroegtijdige begeleiding of lichte zorg en daarmee op het voorkomen van langdurige en daarmee duurdere trajecten in de toekomst. Uit onderzoek blijkt dat we het nu goed doen, maar we moeten ook aan de slag met de voorgenomen maatregelen die al gepland zijn. De betaalbaarheid van deze vormen van zorg vraagt om blijvende aandacht voor samenwerking, slimme keuzes en zorgvuldige afwegingen bij nieuwe ontwikkelingen.

Op het gebied van werk en inkomen staat bestaanszekerheid onder druk. Begeleiding naar werk staat voorop, zodat mensen voor zichzelf kunnen zorgen. We werken hierbij samen met het Werkplein Hart van West-Brabant, het Werkgeversservicepunt en het onderwijs. Inwoners met complexe of meervoudige problemen die zichzelf niet kunnen redden, kunnen rekenen op ondersteuning van de gemeente. De uitdaging is om ondersteuning eenvoudig en samenhangend te organiseren. Mensen moeten de weg naar hulp gemakkelijk kunnen vinden en kunnen rekenen op persoonlijk contact en een integrale dienstverlenende aanpak. We spannen ons in om deze beter bekend en beter bereikbaar te maken, zodat inwoners die dit nodig hebben, er ook daadwerkelijk gebruik van maken. In Etten-Leur behouden we ruimhartige minimaregelingen. Dit doen we aan de hand van de uitvoeringsplannen armoedebeleid en het armoedepact. Aan de hand van het uitvoeringsplan schuldhulpverlening werken we aan de

toegankelijkheid en kwaliteit van schuldhulpverlening. Sport en cultuur bieden kansen om sociaal-maatschappelijke vraagstukken te verbinden.

Preventie, gelijke kansen en positieve gezondheid vragen om blijvende investeringen. De raad kiest ervoor om sociaal beleid, sport en cultuur te beschermen en te versterken, omdat deze van grote waarde zijn voor de leefbaarheid en verbondenheid in Etten-Leur. Met dit beleid sluiten we aan bij de ontwikkeling van Brede Welvaart en houden we onze gemeente sociaal, leefbaar en klaar voor de toekomst.

Hoe volgen we de ontwikkeling?

Onderwijs en Jeugd

- Het aantal jongeren vanaf 12 tot 23 jaar, dat zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat.

Score Etten-Leur 2024: 1,8% (vergelijkbare gemeenten: 2,0%)

Score Etten-Leur 2023: 2,7% (vergelijkbare gemeenten: 2,0%)

bron: [waarstaatjegemeente.nl/sociaal/onderwijs](https://www.waarstaatjegemeente.nl/sociaal/onderwijs)

Jeugdzorg en Wmo

- Tevredenheid inwoners over contacten met Wmo-loket.

Score Etten-Leur 2025: 7.9

- Tevredenheid inwoners over contacten met CJG;

Score Etten-Leur 2025: 8,8

(bron: eigen klanttevredenheidsonderzoeken Wmo en Jeugdzorg)

- Het aantal unieke inwoners met een Wmo-voorziening

Score Etten-Leur 1^e halfjaar 2025: 3.675 (vergelijkbare gemeenten: 3.325)

Score Etten-Leur 1^e halfjaar 2024: 3.645 (vergelijkbare gemeenten: 3.255)

(bron: [waarstaatjegemeente/mosaic/gemeentelijke-monitor-sociaaldomein/Wmo](https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/gemeentelijke-monitor-sociaaldomein/Wmo))

- Percentage jongeren (tot 18 jaar) met jeugdhulp

Score Etten-Leur 2025: 12,5% (vergelijkbare gemeenten: 11,7%)

(bron: [waarstaatjegemeente/mosaic/dashboard/jeugd-en-hulpverlening](https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/jeugd-en-hulpverlening))

Zorg en welzijn

- Tevredenheid aanbod welzijnsvoorzieningen in de nabije omgeving

Score Etten-Leur 2025: 87% (zeer) tevreden (vergelijkbare gemeenten: 45%)

- Waardering inspanning gemeente om inwoners te laten meedoen en meetellen

Score Etten-Leur 2025: 6,31 (vergelijkbare gemeenten: 6,34)

(bron: [waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/burgerpeiling](https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/burgerpeiling))

Werk en inkomen

- Het aantal minderjarige kinderen (jonger dan 18 jaar) in huishouden met langdurig laag inkomen (aantal x 1.000)

Score Etten-Leur 2023: 0,1 (scores 2019 t/m 2022: 0,2)

(bron: waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/onderwijs?scrollid=3368)

Cultuur, sport en recreatie

- Tevredenheid aanbod sportvoorzieningen in de nabij omgeving

Score Etten-Leur 2025: 66% (zeer) tevreden (vergelijkbare gemeenten: 65%)

- Tevredenheid aanbod culturele voorzieningen in de nabije omgeving

Score Etten-Leur 2025: 52% (zeer) tevreden (vergelijkbare gemeenten: 53%)

(bron: waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/burgerpeiling)

3. Wonen en verplaatsen in Etten-Leur

Wat houden we vast?

Wij werken aan een groen, levendig en veilig Etten-Leur, waarin het prettig wonen, verblijven en bewegen is. De raad houdt vast aan de ingezette koers om wijken en buurten toekomstbestendig in te richten, met aandacht voor mensen van alle leeftijden en achtergronden. We blijven bouwen aan een gemeente waar voorzieningen dichtbij zijn en waar ruimte is voor ontmoeting, beweging en kwaliteit van leven.

We zetten de woningbouw op Haansberg voort. Dit plan zorgt voor de verdere groei en vernieuwing van Etten-Leur. We houden vast aan onze ambities op het gebied van woningbouw, bereikbaarheid, infrastructuur en duurzaamheid. Dat geldt ook voor kleinere plannen in binnenstedelijk gebied. Groei en ontwikkeling gaan voor ons samen met zorg voor de leefomgeving en met heldere keuzes over ruimtegebruik. De omgevingsvisie is hierbij het uitgangspunt.

Goede en betaalbare huisvesting blijft een kernwaarde.

We blijven sturen op een evenwichtige woningbouwprogrammering, met voldoende ruimte voor starters, gezinnen en ouderen en een verdeling van 30-40-30 (betaalbaar-middelduur-duur). Voor starters continueren we de starterslening. Voor ouderen continueren we door doorstroomregeling. Bij de woningbouwprogrammering hanteren we een mix van woningtypen en prijsklassen, zodat doorstroming op de woningmarkt mogelijk blijft. Aandacht voor lokale binding bij woningtoewijzing is daarbij uitgangspunt.

In de inrichting van de openbare ruimte blijven we kiezen voor kwaliteit. We investeren in goed onderhoud van groen, wegen en straten en zoeken een balans tussen verzorgd straatbeeld en ruimte voor biodiversiteit. Buitenruimtes moeten uitnodigen tot ontmoeting, veilig en voor iedereen toegankelijk zijn, met aandacht voor schaduw, gezondheid en schone lucht.

Ook op het gebied van mobiliteit en veiligheid houden we vast aan de ingezette lijn. We werken aan een veilige en vlotte verkeersafwikkeling, met meer ruimte voor lopen en fietsen en minder afhankelijkheid van de auto. Het STOMP-principe (Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, Mobility-as-a-Service en Privéauto) is uitgangspunt. Tegelijk blijven we investeren in bereikbaarheid via randwegen, een tunnel en een

Werk in uitvoering

Mobiliteit en bereikbaarheid

- Onderzoek spoortunnel en randweg oost;
- Onderzoek randweg noord;
- Pilot autoluwe markt;
- Uitvoering Meerjaren Uitvoeringsprogramma Mobiliteit.
- Gebiedsontwikkeling en ruimtelijke inrichting
- Gebiedsontwikkeling Haansberg (met onder andere circa 1500 woningen zuidzijde, extra woningen noordelijk deel);
- Gebiedsontwikkeling Lage Vaartkant ((westzijde) met onder andere circa 280 woningen);
- Herontwikkeling Centrumplan (met onder andere circa 200 woningen);
- Plan voorziening verhardingen;
- Kaders inrichting toegankelijke openbare ruimte.

Wonen en maatschappelijke opgaven

- Huisvesting arbeidsmigranten/asielzoekers /spoedzoekers/doorstromers;
- Uitvoeringsprogramma Woonzorgvisie

toekomstbestendige infrastructuur. Verkeersveiligheid en sociale veiligheid in wijken blijven daarbij onverminderd belangrijk.

Waar zetten we de komende raadsperiode op in?

Landelijk is geconstateerd dat er meer regie op de huisvesting nodig is om de grote opgaven op te kunnen pakken. De samenwerking tussen overheden moet beter en afspraken minder vrijblijvend. Hiervoor zijn meer instrumenten om te kunnen sturen op aantallen, betaalbaarheid en locaties noodzakelijk. Om dit te kunnen regelen is de Wet versterking regie op de volkshuisvesting in voorbereiding. In deze wet wordt de verplichting opgenomen om te komen tot regionale afspraken over wonen, welzijn en zorg. Een regionaal Afsprakenkader vormt voor gemeenten de basis om regionale en lokale afspraken te maken met woningcorporaties, verhuurders, zorgaanbieders, zorgkantoren en zorgverzekeraars over de huisvesting, zorg- en ondersteuning van aandachtsgroepen en ouderen. Het Afsprakenkader vormt met de woonzorgvisie 2024-2029 met als titel 'Trotser op Etten-Leur', de basis voor het gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma dat we, samen met een verplichte huisvestingsverordening, moeten vaststellen. De wet is 3 juli 2025 aangenomen door de Tweede Kamer ligt momenteel ter behandeling voor in de Eerste Kamer. Zodra deze wet van kracht wordt, moet het college hierop actief inspelen in samenwerking met de gemeenten in de Stedelijke Regio Breda-Tilburg, woningcorporaties, verhuurders, zorgaanbieders, zorgkantoren en zorgverzekeraars.

De groeiende vraag naar passende en betaalbare woningen vraagt de komende jaren om keuzes. De beschikbare ruimte is begrensd, terwijl de behoefte divers is. Als raad staan we voor de opgave om richting te geven aan ambitieuze woningbouw die past bij Etten-Leur, met aandacht voor innovatieve woonvormen zoals een knarrehof, tiny houses en friendswoningen, en het beter benutten van de bestaande woningvoorraad. Daarbij is het nodig om prioriteiten te stellen en vast te houden aan een evenwichtige verdeling tussen sociale huur en betaalbare, en middeldure en dure koopwoningen. Uitgangspunt blijft de verdeling 30-40-30 (betaalbaar, middelduur, duur). Deze verdeling moet waar mogelijk bij elke planontwikkeling afzonderlijk, maar moet minimaal gehaald worden voor Etten-Leur als geheel. We willen speciale aandacht voor mogelijkheden om doorstroming te stimuleren. Ouderen moeten in de gelegenheid zijn om naar kleinere woningen, geschikt voor (zwaardere) zorg, te verhuizen. Zo ontstaat er ruimte voor starters en gezinnen.

De kwaliteit van wijken en buurten staat onder druk door veranderingen in gebruik en inrichting van de openbare ruimte. De energietransitie en andere ingrepen leiden tot meer werkzaamheden in straten en trottoirs. Dat vraagt duidelijke uitgangspunten voor kwaliteit, toegankelijkheid en veiligheid, zodat de leefomgeving ook tijdens en na deze veranderingen veilig en aantrekkelijk blijft voor bewoners.

Gebiedsontwikkelingen vragen ook om samenhangende keuzes. Dat geldt ook voor het stationsgebied met de ontwikkeling van Haansberg als stationslocatie en de bredere betekenis van het stationsgebied. We zien hiervoor graag een integrale uitwerking.

Op het gebied van mobiliteit staan we voor de uitdaging om de omslag naar duurzame en actieve vervoersvormen verder te begeleiden. We gaan voor een verkeersnetwerk dat toekomstbestendig is, waarin ruimte is voor deelmobiliteit, mobiliteitshubs en elektrisch vervoer. Bereikbaarheid en doorstroming van elk verkeer blijft belangrijk, zowel binnen de kernen als aan de randen van de gemeente. We zetten in op het realiseren van een spoortunnel en randwegen en op cofinanciering van deze stevige projecten. Om wandelen en fietsen aantrekkelijker te maken zetten we in op een aantrekkelijke openbare ruimte en goede veilige wandel- en fietspaden.

Tot slot vraagt veiligheid blijvende aandacht. Zowel verkeersveiligheid als het veiligheidsgevoel in wijken en buurten spelen een rol in hoe inwoners hun leefomgeving ervaren. We zetten in op preventie en een geschikte inrichting van de openbare ruimte, zodat inwoners zich veilig en thuis voelen in Etten-Leur, nu en in de toekomst. Tegelijkertijd moet er voldoende capaciteit zijn om in te zetten op handhaving. Hoewel de gemeente niet overal kan zijn, laat de inzet van voldoende BOA's en bijvoorbeeld Sfeerbeheer, zien dat we duidelijke grenzen stellen aan ongewenst gedrag op het gebied van afval, parkeren en andere overlastsituaties. In de komende raadsperiode onderzoeken we welke inzet en capaciteit hiervoor nodig is en hoe deze het meest effectief kan worden georganiseerd.

Hoe volgen we de ontwikkeling?

Mobiliteit

- Etten-Leur als Fietsstad

Score Etten-Leur 2024: 3,6 (op 5-puntschaal)

Score Etten-Leur 2022: 3,6 (op 5-puntschaal)

Kwaliteit leefomgeving

- Waardering buurt als woon- en leefomgeving

Score Etten-Leur 2025: 7,82 (gemiddeld Nederland: 7,79)

Score Etten-Leur 2023: 7,79 (gemiddeld Nederland: 8,04)

- 'Fysieke leefomgevingskwaliteit' (als onderdeel van staat openbare ruimte)

Score Etten-Leur 2025: 6,34 (vergelijkbare gemeenten: 6,13)

(bron: [waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/burgerpeiling](https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/burgerpeiling))

Wonen

- De groei van de woningvoorraad ten opzichte van vorig jaar

Score Etten-Leur 2025: 1,2% (gemiddeld Nederland 0,9%).

Score Etten-Leur 2024 resp 1,8% (gemiddeld Nederland: 1,0%)

- De voorraad aan sociale huurwoningen ten opzichte van het totaal aantal woningen (in aantal en percentage)

Etten-Leur 2025: 5.700 (totaal aantal woningen is 20.354 in 2025) is 28,0%

(bron: [waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/bouwen-en-wonen](https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/bouwen-en-wonen))

(bron: [waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/lokale-monitor-wonen](https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/lokale-monitor-wonen))

4. Economie en werken in Etten-Leur

Wat houden we vast?

Samen met ondernemers, inwoners en partners blijven we bouwen aan een gezonde en toekomstgerichte economie in Etten-Leur. Een economie die kansen biedt voor iedereen, waarin werken loont en waarin ondernemerschap ruimte krijgt. We houden vast aan het uitgangspunt dat een sterk ondernemersklimaat en aantrekkelijke werkgelegenheid onmisbaar zijn voor een vitale gemeente, ook voor mensen met een beperking of een afstand tot de arbeidsmarkt. Werk is meer dan inkomen; het is een manier om mee te doen en erbij te horen.

We zetten de koers voort richting een duurzame en circulaire economie, met het gezamenlijke doel om in 2050 volledig circulair te zijn. Als gemeente nemen we daarin zelf verantwoordelijkheid en geven we het goede voorbeeld. We stimuleren ondernemers om te vernieuwen, te verduurzamen en samen te werken, en we kijken daarbij nadrukkelijk naar kwaliteit, toegevoegde waarde en maatschappelijke impact. Zie voor circulaire economie het programma Duurzaam denken en doen in Etten-Leur.

We blijven investeren in een sterk vestigingsklimaat met vitale bedrijventerreinen en ruimte voor ondernemerschap. Werklocaties zien we niet alleen als plekken om te werken, maar als onderdeel van onze gemeenschap. Ze bieden ruimte voor innovatie, ontmoeting en samenwerking met onderwijs, cultuur en welzijn. Bedrijventerrein Vosdonk en andere werklocaties blijven daarbij belangrijk voor de economische kracht van Etten-Leur.

Het centrum van Etten-Leur ontwikkelen we verder als een bruisende plek van beleving en ontmoeting. We houden vast aan een levendig en aantrekkelijk centrum met een onderscheidend en lokaal winkelaanbod, passende horeca en ruimte voor evenementen. Vergroening, goede bereikbaarheid en aandacht voor verblijfskwaliteit en levendigheid blijven leidend bij de afwerking en doorontwikkeling van de winkelgebieden Etten-Leur Noord en Kerkwerve.

Werk in uitvoering

Arbeidsmarkt en werkgelegenheid

- Human Capital Agenda;
- Uitvoering project Werk aan Onderwijs;
- Regionaal actieplan West-Brabant;

Centrum, recreatie en toerisme

- Centrumvisie en uitvoeringsprogramma Centrumvisie;
- Verdere impuls t.b.v. vrijetijdseconomie/ recreatie en bruisende stad;
- Het verhaal van Etten-Leur.

Ondernemersrelaties- en netwerken

- Versterken lokaal ondernemerschap;
- Verbindingen realiseren door accountmanagement
- Dienstverlening ondernemers in samenwerking met Start to Grow en het Ondernemersklankbord;
- Onderzoek naar oprichten Bedrijven Investerings Zone (BIZ) of Ondernemersfonds.

Wijkeconomie: levendige wijken, sterke lokale economie

- Onderzoeken kansen wijkeconomie.

Werklocaties

- Duurzame en toekomstige bedrijventerreinen;
- Regionaal actieplan West-Brabant;
- Uitgifte en start realisatie Vosdonk Noord;
- Uitvoeringsprogramma rapport Toekomstbestendig Vosdonk;
- Uitvoering project Grote Oogst (zie thema Duurzaamheid).

Door samen te werken met ondernemersorganisaties, onderwijsinstellingen en maatschappelijke partners versterken we de lokale economie, de wijkeconomie en de band tussen mensen en plekken. Zo investeren we in een levendig Etten-Leur waar economie, wonen en welzijn met elkaar verbonden zijn.

Waar zetten we de komende raadsperiode op in?

We willen onze positie behouden en blijven vernieuwen. Dat vraagt om heldere keuzes over welke bedrijvigheid past bij Etten-Leur en hoe we onze ruimte, energie en voorzieningen slim en zorgvuldig inzetten. Economische groei draait steeds meer om kwaliteit en toegevoegde waarde, en minder om aantallen banen alleen. Bij afwegingen die we moeten maken, kijken we naar welvaart in brede zin: het gaat niet alleen om materiële welvaart (inkomen) maar ook om gezondheid, milieu, veiligheid, onderwijs en sociale samenhang. Het gaat niet alleen om "hier en nu" maar ook om de effecten op later.

Een belangrijke opgave ligt bij de arbeidsmarkt. De krapte vraagt om een verdere versterking van de verbinding tussen onderwijs en ondernemers. We zetten in op een toekomstbestendige arbeidsmarkt met aandacht voor vakmanschap, techniek en ondernemerschap. We willen talent binden aan Etten-Leur, waarbij economisch beleid en woonbeleid hand in hand gaan. Jongeren en vakmensen moeten hier niet alleen kunnen leren en werken, maar ook een toekomst kunnen opbouwen.

Het centrum, toerisme en recreatie vragen om gerichte keuzes. We willen de centra van Etten en Leur verder laten uitgroeien tot een plek waar inwoners en bezoekers graag verblijven. Dat vraagt om aandacht voor de afwerking van het winkelcentrum, het tegengaan van leegstand en het versterken van een lokaal en onderscheidend aanbod. Toerisme zien we groeien door het verder vertellen van het verhaal van Etten-Leur, de verbinding met de initiatieven rond Van Gogh en door te investeren in fiets- en wandelroutes, te zorgen voor ons erfgoed en goede voorzieningen. Ook het benutten en verder ontwikkelen van de mogelijkheden met bijbehorende voorzieningen van ons gevarieerde buitengebied met twee Baroniepoorten biedt kansen voor een verdere ontwikkeling van het toerisme.

De transitie naar toekomstbestendige bedrijventerreinen vraagt om langjarige samenwerking met ondernemers en vastgoedeigenaren. We blijven investeren in herstructurering, zoals ook bij het voormalig Fri-Jado terrein gedaan is. Wanneer zich kansen voordoen voor het voeren van een actief grondbeleid op de bedrijventerreinen benutten we deze. Het vernieuwen van oude en leegstaande bedrijfsgebouwen stimuleren we. Hierdoor voorkomen we leegstand en bieden we ruimte voor doorgroei van bedrijven. We sturen op duurzame bereikbaarheid, energiebesparing, circulariteit en een veilige werkomgeving. Dit vraagt om concrete en haalbare stappen binnen deze bestuursperiode. Voor bedrijventerrein Vosdonk volgen we de recent vastgestelde visie.

Tot slot zien we kansen in de wijkeconomie. We willen verkennen hoe lokale MKB-bedrijvigheid in wijken kan bijdragen aan leefbaarheid, ontmoeting en veerkracht. Gebiedsontwikkelingen, zoals Haansberg, bieden mogelijkheden voor functiemenging, kleinschalige werkplekken en voorzieningen dichtbij huis. We willen ruimte geven aan initiatieven op dit gebied en tegelijkertijd de samenhang en kwaliteit bewaken.

Met dit programma kiest de raad voor een economie die verbindt, vernieuwt en versterkt. We geven richting, bieden ruimte en investeren in een levendig en ondernemend Etten-Leur, nu en in de toekomst.

Hoe volgen we de ontwikkeling?

Arbeidsmarkt en werkgelegenheid

- Vestigingen per 10.000 inwoners
Score Etten-Leur 2026: 1273 vestigingen (Regio West-Noord-Brabant 1390 vestigingen)
- Groei vestigingen per 10.000 inwoners
Score Etten-Leur 2026: 2,2 (Regio West-Noord-Brabant 1,4)
- Ontwikkelingen Starters en Stoppers
Score Etten-Leur 2025: Starters 126, Stoppers 116, Score +10 (Score Moerdijk: Starters 111, Stoppers 127, Score -16)

(De gemeente Moerdijk werkt vanuit de De6 met dezelfde dienstverlener Ondernemersklankbord)

Bron: [KVK Regiotool](#)

Centrum, recreatie en toerisme

- Leegstand
Score centrum Etten-Leur 2026: 5,5% (Centrum Oosterhout 2026: 15,9%)
Score centrum Etten-Leur 2024: 8%. (Centrum Oosterhout 2024: 16,4%.)

(De gemeente Oosterhout heeft een vergelijkbaar centrum qua grootte van gemeente en uitdagingen centrumgebied)

Bron: [Dashboard - Ruimte voor werken en ondernemen - Etten-Leur](#)

- Waardering aanbod Horeca
Centrum Etten-Leur 2021: 8,0 (Benchmark 7,1)
- Waardering winkelaanbod
Centrum Etten-Leur 2021: 7,8 (Benchmark 6,8)
- Waardering parkeren auto
Centrum Etten-Leur 2021: 8,3 (Benchmark 7,1)

Bron: [Koopstromenonderzoek](#)

In 2026 vindt opnieuw het vijfjaarlijkse Koopstromenonderzoek plaats. Ter voorbereiding wordt bekeken of het wenselijk is om aanvullend een 0-meting voor de Etten-Leurse winkelgebieden te laten uitvoeren, zodat we trends en ontwikkelingen in de komende jaren nauwkeuriger kunnen volgen.

Werklocaties

- Innovatiescore (0 is een gemiddelde score)
Score Etten-Leur 2026: 1.48 (Score Oosterhout 2.38, Score Roosendaal -0.03)
- Innovatieve bedrijventerreinen (2026)
Score bedrijventerrein Vosdonk 2026: landelijk op plaats 10 en van regio West-Noord-Brabant het innovatiefste bedrijventerrein. (Moerdijk staat zowel regionaal als landelijk één plek onder Etten-Leur.)

Bron: [Innovatiespotter](#)

5. Duurzaam denken en doen in Etten-Leur

Wat houden we vast?

Wij houden vast aan duurzaam denken en doen als brede opdracht voor onze gemeente. Duurzaamheid gaat voor ons over het zorgvuldig omgaan met onze leefomgeving, onze economie en onze samenleving, nu en voor de generaties na ons. We blijven zoeken naar balans tussen wonen, werken, natuur en gezondheid, waarbij we oog houden voor wat inwoners en ondernemers vandaag nodig hebben én wat morgen mogelijk blijft.

We blijven werken aan een klimaatbestendige en groene gemeente, met aandacht voor biodiversiteit, circulair gebruik van grondstoffen en een gezonde leefomgeving. Natuurinclusief bouwen, hergebruik van materialen en slimme keuzes in de openbare ruimte blijven vaste onderdelen van onze afwegingen. We onderzoeken de mogelijkheid van een Circulair Ambachtscentrum.

We bouwen verder op samenwerking als kern van onze aanpak. Samen met inwoners, ondernemers, regiogemeenten en partners zoals woningcorporaties, het waterschap en netbeheerders werken we aan oplossingen die passen bij Etten-Leur. Initiatieven uit de samenleving krijgen ruimte en ondersteuning, zodat iedereen kan bijdragen aan een duurzame leefomgeving, ongeacht inkomen of woonsituatie.

Daarbij blijven we realistisch. We vinden het belangrijk dat verduurzaming haalbaar en betaalbaar is, en dat inwoners en ondernemers weten welke ondersteuning en subsidies beschikbaar zijn. We kiezen voor duidelijke doelen en een manier van werken die uitnodigt tot meedoen en vooruitkijken.

Werk in uitvoering

Energie- en warmtetransitie

- Begeleiden verzwaren en uitbreiden elektriciteitsnet door netbeheerder;
- Regionale Energie Strategie (RES);
- Transitievisie warmte (TVW);
- Onderzoek mogelijkheden warmtenet vanuit Moerdijk;
- Warmteprogramma Etten-Leur (opvolging van de TVW);
- Gelijktijdig verduurzamen koop- en huurwoningen;
- Onderzoek mogelijkheden Energiehuis (verplicht vanuit Europese Richtlijn). Heeft relatie met 't Groene Hoekse;
- Project Grote Oogst in samenwerking met bedrijven, provincie, VNO-NCW op industrieterrein Vosdonk.

Klimaatadaptatie

- Aansluiting Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB);
- Klimaatadaptatie beleid en uitvoering.

Circulaire economie

- Uitvoering Beleid Circulaire economie 2025-2030;
- Onderzoek haalbaarheid circulair ambachtscentrum;
- 't Groene hoekske als duurzame hotspot;
- Het Grondstoffenbeleidsplan 2026-2030.

Milieu

- Forse intensivering toezicht en handhaving bij indirecte lozingen in samenwerking met de omgevingsdienst (OMWB).
- Opstellen omgevingsplan en integratie van milieuthema's;
- Uitvoering Schone Lucht Akkoord (SLA);
- Verlenging Soortenmanagementplan (SMP) ter bescherming van gebouw bewonende diersoorten;
- CO2 prestatieladder;
- Geluidsbeleid en uitvoering: basisgeluidemissies (BGE) wegverkeerslawaaï en zonebeheer van bedrijventerrein Vosdonk.

Waar zetten we de komende raadsperiode op in?

We gaan door op de ingeslagen weg om Etten-Leur verder te verduurzamen, maar zien dat tempo, betaalbaarheid en draagvlak niet vanzelfsprekend samen oplopen. Als raad staan we voor de uitdaging om ambities te formuleren die richting geven én uitvoerbaar zijn, met ruimte voor innovatie en maatwerk. Wij willen als gemeente in 2050 volledig circulair zijn. We zetten in op vergroening, het tegengaan van verstening en vergroten van de biodiversiteit. Dit draagt bij aan zowel gezondheid als aan leefbare wijken.

Een belangrijke opgave ligt in het verder verduurzamen van wijken en woningen, met behoud van betaalbaarheid en aandacht voor natuur en leefkwaliteit. Dat geldt voor nieuwe wijken, maar ook voor de bestaande woningvoorraad. We willen dat zowel huurders als huiseigenaren kunnen meedoen, en dat circulariteit de norm wordt. We ondersteunen inwoners bij het isoleren en energiezuiniger maken van hun woningen. Uitgangspunt hierbij moet zijn dat de investeringen door onze inwoners en bedrijven gedragen moeten kunnen worden. Deze investeringen helpen niet alleen de impact op het klimaat omlaag te brengen, maar ook hun eigen energierekening te verlagen. Door ambities op te stellen, te vertalen aan actiepunten en daar uitvoering aan te geven, maken wij deze grote opgave realistisch en haalbaar.

Het afvalstelsel is hier niet van los te zien. We zetten in de eerste plaats in op het uitvoeren van de motie die op 9 maart 2026 raadsbreed is aangenomen en die gericht is op het optimaliseren van het huidige systeem en de communicatie daarover.

Verduurzaming geldt niet alleen voor inwoners, ook de bedrijven in Etten-Leur krijgen hiermee te maken. Wij zien ondernemers en bedrijven niet als obstakel, maar als katalysator in de verduurzamingsopgave. Door samen te werken op dit gebied vergroten we het draagvlak hiervoor.

Ook de energie- en grondstoffentransitie vraagt om sturing. We hebben te maken met beperkte ruimte op het elektriciteitsnet, nieuwe vormen van energieopwekking en de ontwikkeling van circulaire initiatieven. Samen met ondernemers willen we kijken hoe we omgaan met innovatie op bedrijventerreinen, zoals energiehub's en circulaire samenwerking. Daarin neemt de gemeente zelf ook initiatieven als kansen zich voordoen, zoals bij de aankoop van Saica. Daarmee maken we het voor ondernemers mogelijk om ook hun uitdagingen op het gebied van energie aan te gaan. Deze raadsperiode nemen we ook een besluit over een Circulair Ambachtscentrum.

Daarnaast vraagt de veranderende leefomgeving om een bredere blik op gezondheid en milieu. Hitte, water, luchtkwaliteit en geluid spelen een steeds grotere rol in hoe inwoners hun omgeving ervaren. We staan voor de opgave om deze belangen samen te brengen in duidelijke uitgangspunten, zodat Etten-Leur zich ontwikkelt tot een gemeente die duurzaam, gezond en toekomstbestendig is, met realistische doelen en oog voor wat haalbaar is in elke fase.

Onderwerp voor debat

Debat over afvalbeleid

Binnen de raad bestaan verschillende invalshoeken op het afvalbeleid. Een deel kijkt vooral naar vereenvoudiging en transparantie van de tarieven, met het streven naar meer duidelijkheid voor inwoners. Een andere invalshoek legt de nadruk op dienstverlening en toegankelijkheid, met specifieke aandacht voor inwoners die moeite hebben met het huidige systeem en behoefte hebben aan meer maatwerk. Daarnaast is er een perspectief dat vooral focust op monitoring en evaluatie van het beleid, om beter zicht

te krijgen op resultaten en effecten. Tot slot wordt het afvalbeleid door sommigen gezien als toe aan herziening, met als doel knelpunten weg te nemen en het beleid gebruiksvriendelijker te maken.

Hoe volgen we de ontwikkeling?

Energie- en warmtetransitie

Percentage woningen van het aardgas af.

Score Etten-Leur (2024): 19,5% (2023: 16,2%)

Score Nederland (2024): 17,4% (2023: 15,3%)

(bron: Regionale klimaatmonitor)

Percentage woningen met geregistreerde zonnepanelen.

Score Etten-Leur 2024: 39% (Nederland: 36%)

Score Etten-Leur 2023: 35% (Nederland: 32%)

(bron: Regionale klimaatmonitor)

Percentage bekende hernieuwbare energie t.o.v. totaal verbruik.

Score Etten-Leur 2023: 12,4%

Score Etten-Leur 2022: 9,9%

(bron: Regionale klimaatmonitor)

Klimaatadaptatie

Percentage groen (laag groen en boom) als percentage van de totale oppervlakte (exclusief agrarisch).

Score Etten-Leur 2024: 17,8% (vergelijkbare gemeenten: 21.1%)

(bron: [waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/duurzame-leefomgeving](https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/duurzame-leefomgeving))

Circulaire economie

Maximaal 20 kg grof huishoudelijk restafval in 2030 (doelstelling uit Grondstoffenplan).

Score Etten-Leur 2024: 24 kg (vergelijkbare gemeenten: 22 kg)

(bron: [waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/duurzame-leefomgeving](https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/duurzame-leefomgeving))

kg GFTE afval per inwoner.

Score Etten-Leur 2024: 120 kg (vergelijkbare gemeenten: 124 kg)

(bron: [waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/duurzame-leefomgeving](https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/duurzame-leefomgeving))

Totaal hoeveelheid huishoudelijk afval per inwoner.

Score Etten-Leur 2024: 480 kg (vergelijkbare gemeenten: 494 kg)

(bron: [waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/duurzame-leefomgeving](https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/duurzame-leefomgeving))